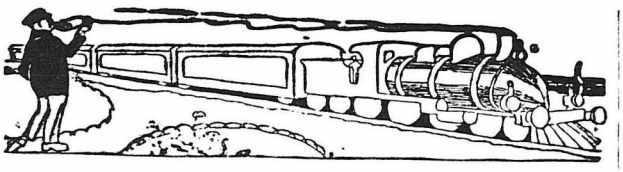

ΜΙΚΡΑ ΑΝΕΚΔΟΤΑ

Ο ΕΡΩΣ ΤΟΥ ΒΟΛΤΑΙΡΟΥ

Ὁ Βολταῖρος, καθὼς τοὐλάχιστον ἀναφέρουν οἱ βιογράφοι του, ἦταν πολὺ ἐπιπόλαιος στὰ αἰσθήματά του. Ὁ μεγαλύτερος ἔρως του ὑπῆρξε πρὸς τὴν μαρκησίαν ντὲ Σατελέ, ἡ ὁποία ὅμως τὸν ἀπάτησε μὲ κάποιον Σαὶν-Λαμπέρ. Ὁ Βολταῖρος ἂν καὶ τό ἔμαθε αὐτὸ ἐξακολούθησε νὰ τὴν ἀγαπᾶ, ὅταν μάλιστα πληροφορήθηκε τὸν θάνατό της, λυπήθηκε τρομερά. Ἦταν ὅμως εἰλικρινὴς ἡ λύπη του αὐτή; Ἰδοὺ τί γράφει σχετικῶς ὁ σύγχρονος τοῦ Βολταίρου συγγραφεὺς Μαρμοντέλ :

«Ὅταν πῆγα νὰ τοῦ ἐκφράσω τὴν λύπη μου γιὰ τὸν θάνατο τῆς φίλης του Μαρκησίας ντὲ Σατελὲ τὸν βρῆκα ἀπαρηγόρητο.

»Ἔχασα τὴ μοναδική μου φίλη! μοῦ εἶπε. Βρίσκομαι σὲ ἀπόγνωση... Δὲ θὰ παρηγορηθῶ ποτέ μου !...» Συγχρόνως, τὰ δάκρυα ἔτρεχαν ποτάμι ἀπὸ τὰ μάτια των. Εἶχεν ἀρχίσει μάλιστα νὰ μοῦ πλέκει τὸν παινηγυρικὸ τῆς μαρκησίας κλαίγοντας καὶ θρηνῶντας ἐξακολουθητικά, ὅταν ἔξαφνα μπῆκε στὸ δωμάτιο ἕνας φίλος του, ὁ ὁποῖος μᾶς ἀφηγήθη κάποιο ἀστεῖο ἐπεισόδιο ποὺ τοῦ εἶχε συμβεῖ στὸν δρόμο. Ὁ Βολταῖρος τότε, λησμόνησε ἀμέσως τοὺς θρήνους καὶ τοὺς κοπετούς του, κι' ἀρχισε νὰ γελᾷ μὲ τὴν καρδιά του γιὰ τὸ ἀστεῖο ποὺ διηγεῖτο ὁ φίλος του. Ἔμεινα ἐνεός ! Ποτὲ δὲ φανταζόμουν πὼς ἕνας τόσο μεγάλος ἄνθρωπος, θἄλλαζε αἰσθήματα τόσο ἀστραπιαίως σὰν νἆταν κανένα μικρὸ παιδί».

*

ΧΩΡΙΣ ΠΑΡΕΞΗΓΗΣΗ

Οἱ Γερμανοὶ συνηθίζουν νὰ λένε τοὺς θυρωροὺς Ἑλβετοὺς (Suisse) ἐπειδὴ οἱ ἑλβετοὶ ἔχουν, καθὼς φαίνεται, μεγάλη εἰδικότητα στὸ ἐπάγγελμα αὐτό. Ἡ Ἑλβετία τὸ θεώρησε βέβαια περιττὸ νὰ διαμαρτυρηθῇ γιὰ τὴν ἐπωνυμασία τοῦ θυρωροῦ μὲ τ' ὄνομα τῶν ὑπηκόων της. Ὅταν ὅμως, πρὸ ὀλίγων ἐτῶν, ὁ λαϊκὸς αὐτὸς χαρακτηρισμὸς καθιερώθη καὶ ἀπ' τὶς στατιστικὲς τοῦ Ὑπουργείου τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας, τότε ἡ Ἑλβετικὴ Κυβέρνησις ἔκανε δριμύτατες παρατηρήσεις στὴ Γερμανία, γιὰ νὰ πάψη ἐπὶ τέλους αὐτὸς ὁ διασυρμός...

Ἡ χώρα ὅμως στὴν ὁποία κάνουν κατάχρηση εἰρωνικῶν ἐπωνύμων γιὰ τοὺς ἀλλοεθνεῖς, εἶνε ἡ Γαλλία. Παραδείγματος χάριν : τοὺς ἀθλητικοὺς καὶ τοὺς βαρβάρους τοὺς ἀποκαλοῦν Τ ο ύ ρ κ ο υ ς ! Τοὺς κοιλαράδες Ἰ σ π α ν ο ύ ς—ἐπειδὴ οἱ Ἰσπανοὶ φημίζονται μὲ τὴν ἀγάπη τους στὴν καλὴ μαγειρική. Ἐκείνους ὅμως ποὺ κοροϊδεύουν μὲ τὸν πιὸ ἀνηλεῆ τρόπο εἶνε οἱ Πρῶσσοι. Π ρ ῶ σ σ ο, συνηθίζουν νὰ λένε οἱ Γάλλοι τὸ σαρκῶδες ἐκεῖνο μέρος τοῦ σώματος ποὺ χρησιμεύει στὸν ἄνθρωπο γιὰ νὰ κάθεται.

Ὅσο γιὰ τοὺς κλέφτες καὶ τοὺς λωποδύτες, τοὺς ἀποκαλοῦν — οὔτε λίγο οὔτε πολὺ—Ἕ λ λ η ν α ς !...

ὁ ἀείμνηστος Κ. Χρηστομᾶνος, ὁ ἱδρυτὴς τῆς «Νέας Σκηνῆς» ἀπὸ τὴν ὁποίαν ἐβγῆκαν οἱ καλλίτεροι ἀπὸ τοὺς σημερινοὺς ἠθοποιούς. Ὁ Χρηστομᾶνος, ἀφοῦ ἀνέβασε στὴ σκηνὴ μερικὰ ἀπὸ τ' ἀριστουργήματα τοῦ ξένου θεάτρου, ἀνέβασε τέλος κ' ἕνα δικό του, τὸν «*Κοντορεβιθούλη*» τρίπρακτη σάτυρα. Ἦταν ὅμως φανερὴ ἀποτυχία καὶ τὸ κοινὸ —ποὺ ὁ ἴδιος ὁ Χρηστομᾶνος τὸ εἶχε διδάξει τὴ Νιτσεϊκὴ θεωρία τῆς σκληρότητος—ἄρπαξε τὰ μαξιλάρια καὶ τἄρριξε μ' εὐθυμία στὰ κεφάλια τῶν μυστῶν τῆς «Νέας Σκηνῆς». Τὴν ἄλλη μέρα, ἡ ἐφημερίδες ἐσχολίαζαν τὸ γεγονὸς σὲ στῆλες καὶ ὁ «Χρόνος» τοῦ κ. Χαιροπούλου ἐδημοσίευσε μιὰ μεγάλη γελοιογραφία, ποὺ παρίστανε τὸ Χρηστομᾶνο μὲ τὴν καμπουρίτσα του ὄρθιο, σὲ στάσι Μ. Ναπολέοντος, στὴν κορυφὴ ψηλοῦ σωροῦ μαξιλαριῶν. Κάτω ὑπῆρχε ἡ ἐπιγραφή : «*Ἀπὸ τῆς πυραμίδος τῆς δόξης του*». Ἡ γελοιογραφία αὐτὴ πολὺ ἐπίκρανε τὸ Χρηστομᾶνο.

***

Ἡμέρες μεγάλης δόξας, ἀποθεώσεων, θριάμβων, ἐγνώρισε καὶ ἡ κ. Εὐαγγελία Παρασκευοπούλου. Ἔπειτα ἀπὸ μιὰ λαμπρὴ παράστασι τῆς «Μ η δ ε ί α» ποὺ τὸ Ἀθηναϊκὸ κοινὸ ἀλάλαζε ἀπὸ ἐνθουσιασμὸ καὶ οἱ Ἕλληνες πρίγκηπες ἔριχναν ἄνθη στὴ σκηνή, ἡ κυρία Παρασκευοπούλου ἀνέβηκε στ' ἁμάξι της γιὰ νὰ πάη σπίτι της. Ἀλλὰ οἱ νεώτεροι ἀπὸ τοὺς θεατὰς ἐξέζεψαν τ' ἄλογα, ἔτυραν αὐτοὶ τὸ ἁμάξι—οἱ πρίγκηπες μάλιστα ἔδωσαν τὸ παράδειγμα—καὶ ἡ Ἑλληνὶς τραγῳδὸς ὡδηγήθηκε θριαμβευτικά, μέσ' ἀπὸ τοὺς κεντρικώτερους δρόμους, στὴν κατοικία της, ἐνῶ πίσω παρακολουθοῦσαν ζητωκραυγάζοντες χιλιάδες Ἀθηναῖοι.

Ἀλλ' ἐπειδὴ οἱ καλλιτέχναι ἔχουν καὶ τὴν παρακμή τους, ἦρθε καὶ ἡ θλιβερὴ ἡμέρα γιὰ τὴν κυρία Παρασκευοπούλου. Ἡ τραγῳδός, ποὺ ἔμπαινε πιὰ στὰ χρόνια κ' ἔχανε τὴν σκηνική της ἀκαμψία, ἔβλεπε τὸ κοινὸ κάπως ψυχρὸ ἀπέναντί της. Καὶ μιὰ βραδυά, μὴ μπορῶντας νὰ συγκρατήση τὸ παράπονό της, ἀναστέναξε ἀπὸ τὴ σκηνὴ καὶ εἶπε στοὺς θεατάς :

— Ἄχ, δὲ μ' ἀγαπᾶτε πειά !

Ἤτανε γκάφα. Οἱ θεαταὶ ἄρχισαν νὰ νιαουρίζουν κοροϊδευτικά, ἡ αὐλαία ἔπεσε καὶ τὸ ἄστρο—τό θαυμαστὸ ἄστρο—τῆς Εὐαγγελίας Παρασκευοπούλου ἔδυσε γιὰ πάντα !

Ὁ Παλαιὸς θεατὴς

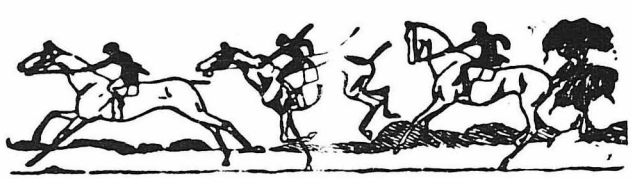

ΑΠΟ ΤΗΝ ΖΩΗΝ

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΛΩΠΟΔΥΤΩΝ

Ὁ φιλάργυρος καὶ τὰ κρασιά του. Ἡ λεηλασία ! Τὰ ἔκλεψε τὸ... μουλάρι του !... Ὁ κ. Ντὲ Λετοριὲρ καὶ τὸ... πορτραῖτο του... Εἰς στασιν προσοχῆς. Ρεμοῦλα !.. Κάρολος ὁ 12ος καὶ ὁ γρεναδιέρος. Ὅταν ἁρπάζει κανεὶς ἕνα Θρόνο.. Ψάξε... Ψάφε... Ὁ ποιητὴς Σπύζα καὶ ὁ λωποδύτης.

Τὴν ἐποχὴ τοῦ βασιλέως Λουδοβίκου 14ου, κάποιος φιλάργυρος εἶχεν ἕναν ὑπηρέτη, τὸν ὁποῖον ἄφηνε σχεδὸν νηστικό. Ἐπειδὴ δὲ ἐφοβόταν μήπως ὁ ὑπηρέτης του τοῦ κλέψει καμμιὰ μποτίλια κρασί, εἶχε φροντίσει νὰ στρώση τὸ πάτωμα τοῦ κελλαριοῦ του μὲ σάχτη, οὕτως ὥστε νὰ καταλαβαίνη ἀπὸ τὶς πατημασιὲς τὸν κλέφτη ποὺ μπῆκε κεῖ μέσα...

Ὁ δυστυχὴς καὶ πεινᾶλέος ὑπηρέτης θέλοντας μιὰ μέρα νὰ τιμωρήση τὸν ἀφεντικό του,ἐσκαρφίσθηκε τὸ ἑξῆς: Πῆγε στὸν σταῦλο, ξεπετάλλωσε τὸ μουλάρι τοῦ φιλαργύρου, ἔδεσε τα πέταλα κάτω ἀπὸ τὰ παπούτσια του,καὶ βέβαιος πλεον ὅτι ἔτσι δὲ θὰ μποροῦσε νἀνακαλυφθῇ ἡ πονηρία του, πῆγε καὶ λεηλάτησε τὸ κελλάρι! Φαντάζεσθε πλέον τὴν κατάπληξη τοῦ φιλαργύρου ὅταν ἐπιθεωρῶντας τὴν ἄλλη μέρα τὸ λεηλατημένο κελλάρι του, ἀνεκάλυψε ἀπὸ τὰ πατήματα ὅτι τὰ καλλίτερα κρασιά του εἶχαν κλαπεῖ ὀπὸ τὸ... μουλλάρι του ! .

***

Ὁ Κολομπέϋ, στὸ περίφημο ἔργο του : «Τὸ πνεῦμα τῶν λωποδυτῶν», ἀναφέρει τὸ ἑξῆς χαριτωμένο ἀνέκδοτο :

«Ὁ μαρκησιος ντὲ Λετοριὲρ εἶχε πάει μιὰ μερα σὲ μιὰ ἐκκλησία γιὰ νἀκούση κάποιον διάσημο ἱεροκήρυκα. Ἔξαφνα ὅμως, μὲς στὸν συνωστισμό, ἔννοιωσε πὼς κάποιος τὸν ψαχούλευε. Ἐγύρισεν τότε ἀπότομα, ἕτοιμος νὰ δώση ἕνα καλὸ μάθημα στὸν ἀνάγωγο ποὺ τοῦ ἐφέρετο ἔτσι, ὅταν κάποιος νέος ποὺ στεκόταν δίπλα του, τοῦ εἶπε ζωηρά :

— Ἔχετε τὴν καλοσύνη, κύριε, νὰ γυρίσετε ἀπὸ τὴν ἄλλη μεριά ;

— Καὶ γιατί παρακαλῶ ; ρώτησε ὁ Λετοριέρ.

— Ἁπλούστατα, κάποιος φίλος μου ζωγράφος, ποὺ βρίσκεται στὴν ἀριστερὴ γαλλαρία, φτιάνει αὐτὴ τὴ στιγμή τὸ πορτραῖτο σας κατὰ παράκλησιν μιᾶς ὡραίας κυρίας. Ἔλαβα συνεπῶς τὸ θάρρος νὰ σᾶς ἐνοχλήσω, γιατὶ ὁ φίλος μου μοῦ ἔκανε πρὸ ὀλίγου νόημα νὰ σᾶς τοποθετήσω ὅπως στεκόσαστε πρίν. Ἀλλάξατε βλέπετε τὴν πόζα σας...

Ὁ μαρκήσιος παρετήρησε πράγματι στὸ μέρος ποὺ τοῦ ὑπέδειξεν ὁ συνομιλητής του, ἕναν ἄνθρωπο, ὁ ὁποῖος κρατοῦσε ἕνα μολύβι στὸ χέρι καὶ ζωγράφιζε. Κατόπιν αὐτοῦ στάθηκε πρόθυμα ὅπως τοῦ ὑπέδειξεν ὁ νέος, χωρὶς νὰ κινεῖται καθόλου, σκεπτόμενος μόνον τὴν ὡραίαν ἄγνωστον κατ' ἐντολὴν τῆς ὁποίας γινόταν τὸ πορτραῖτο του...

— Μπορεῖτε νὰ γυρίσετε τώρα, κύριε, τοῦ εἶπε σὲ λίγο ὁ ἄγνωστος νέος. Ἐτελείωσε ὁ φίλος μου ζωγράφος. Σᾶς εὐχαριστῶ πολύ...

— Ἄ ! ὁ φίλος σας εἶνε πολὺ «σβέλτος» ! εἶπε μὲ θαυμασμὸ ὁ Λετοριέρ.

Ἀλλοίμονον ὅμως !... Ὅταν τελείωσε ὁ ἱεροκῆρυξ ὁ κ. Λετοριὲρ ἀντελήφθη ὅτι ὁ ἄγνωστος τὸν εἶχε... γδύσει, ὅτι τὸν εἶχαν κοροϊδέψει χονδροειδέστατα, τὸν εἶχαν ἀπατήσει οἰκτρῶς. Τὸ πορτοφόλι του, τό ρολόϊ του καὶ ὅλα του τὰ διαμαντικὰ εἶχαν κάμει φτερά !...

***

Ὁ μέγας κατακτητὴς Κάρολος ὁ 12ος τῆς Σουηδίας, ὁ ὁποῖος εἶχε ἁρπάσει τὸν θρόνο ἀπὸ τὸν Αὔγουστο, ἔκαμνε μιὰ μέρα ἕνα περίπατο μὲ τὸ ἄλογό του στὰ περίχωρα τῆς Λειψίας ὅταν συνήντησε ἔξαφνα ἕναν Σαξωνα χωρικό, ὁ ὁποῖος πῆγε κ' ἔπεσε στὰ πόδια του, ζητῶντας του νὰ τιμωρήση κάποιον ἀπ' τοὺς γρεναδιέρους του, ὁ ὁποῖος τοῦ εἶχεν ἁρπάξει τὸ φαγητὸ αὐτοῦ καὶ τῆς οἰκογενείας του.

Ὁ Βασιλεὺς ἐκάλεσεν ἀμέσως, ὅταν γύρισε στ' ἀνάκτορα, τὸν γρεναδιέρο καὶ τὸν ρώτησε :

— Εἶνε ἀλήθεια, ὅτι ἔκλεψες αὐτὸν τὸν ἄνθρωπο ;

— Μεγαλειότατε, ἀπήντησεν ὁ γρεναδιέρος, δὲν ἔκανα στὸν χωριάτη αὐτὸν τόσο κακό, ὅσο ἐσεῖς ἐκάνατε στὸν βασιλέα του. Τοῦ ἐπήρατε κοτζὰμ Βασίλειο, ἐνῶ ἐγὼ δὲν πῆρα ἀπὸ τὸν χωριάτη αὐτὸν παρὰ ἕνα πουλερικό !...

Ὁ βασιλεὺς ἔδωσε τότε δέκα δουκάτα στὸν χωριάτη ὡς ἀποζημίωση, κι' ἐσυγχώρησε τὸν κλέφτη γρεναδιέρο γιὰ τὴν πνευματώδη ἀπάντησί του. Κατόπιν ὅμως γύρισε καὶ τοῦπε :

— Ἔχε ὑπ' ὄψιν σου, ἀγαπητέ μου, ὅτι ναὶ μὲν ἐπῆρα ἕνα ὁλόκληρο βασίλειο ἀπὸ τὸν βασιλέα Αὔγουστο, δὲν ἐκράτησα ὅμως τίποτε γιὰ τὸν ἑαυτόν μου !...